

Sygn. akt VI A Ca 1925/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Urszula Wiercińska

Sędziowie: SA Aldona Wapińska (spr.)

SA Marcin Strobel

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Męczkowska

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

przeciwko Szpitalowi (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 20 sierpnia 2014 r.

sygn. akt IV C 1409/13

1. uchyla zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym co do kwoty należności głównej 167.870,83 zł (sto sześćdziesiąt siedem tysięcy osiemset siedemdziesiąt złotych osiemdziesiąt trzy grosze) i w tym zakresie umarza postępowanie;

2. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym co do zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty należności głównej w ten sposób, że zasądza od pozwanego Szpitala (...) w W. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwoty:

- 1.639,22 zł (jeden tysiąc sześćset trzydzieści dziewięć złotych dwadzieścia dwa grosze) stanowiącą sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 21 października 2013 roku kwoty w wysokości 20.133,83 zł (dwadzieścia tysięcy sto trzydzieści trzy złote osiemdziesiąt trzy grosze);

- 1.657,56 zł (jeden tysiąc sześćset pięćdziesiąt siedem złotych pięćdziesiąt sześć groszy) stanowiącą sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 13 stycznia 2014 roku kwoty 11.048,35 zł (jedenaście tysięcy czterdzieści osiem złotych trzydzieści pięć groszy);

- 694,45 zł (sześćset dziewięćdziesiąt cztery złote czterdzieści pięć groszy) stanowiącą sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 31 stycznia 2014 roku kwoty 4.094,23 zł (cztery tysiące dziewięćdziesiąt cztery złote dwadzieścia trzy grosze);

- 3.512,28 zł (trzy tysiące pięćset dwanaście złotych dwadzieścia osiem groszy) stanowiącą sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 29 sierpnia 2014 roku kwoty 16.022,84 zł (szesnaście tysięcy dwadzieścia dwa złote osiemdziesiąt cztery grosze);

- 736,21 zł (siedemset trzydzieści sześć złotych dwadzieścia jeden groszy) stanowiącą sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 17 września 2014 roku kwoty 3.499,20 zł (trzy tysiące czterysta dziewięćdziesiąt dziewięć złotych dwadzieścia groszy);

- 30.492,94 zł (trzydzieści tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt dwa złote dziewięćdziesiąt cztery grosze) stanowiącą sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 11 grudnia 2014 roku kwoty 144.357,56 zł (sto czterdzieści cztery tysiące trzysta pięćdziesiąt siedem złotych pięćdziesiąt sześć groszy);

3. oddala apelację w pozostałej części;

4. zasądza od pozwanego Szpitala (...) w W. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

VI ACa 1925/14

UZASADNIENIE

Dnia 22 sierpnia 2013 roku do Sądu Okręgowego w Łodzi wpłynął pozew w postępowaniu upominawczym, złożony przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. przeciwko Szpitalowi (...) w W. o zapłatę kwoty 199.156,01 zł z ustawowymi odsetkami od kwot i dat szczegółowo wymienionych w pozwie, oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W dniu 3 września 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi wydał nakaz zapłaty w sprawie II Nc 234/13 zgodnie z żądaniem powoda.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany Szpital (...) w W. złożył skutecznie sprzeciw, wnosząc o uchylenie nakazu w całości, rozłożenie należności na 4 raty, umorzenie odsetek od należności wskazanych na fakturach i odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami na zasadzie art. 102 k.p.c. Pozwany zgłosił również zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu Okręgowego w Łodzi, wnosząc o przekazanie sprawy do Sądu Okręgowego w Warszawie.

Postanowieniem z dnia 21 października 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w Warszawie zgodnie z właściwością miejscową.

Powód parokrotnie modyfikował powództwo w związku z częściową spłatą zadłużenia przez pozwanego – ostatecznie wnosząc o zasądzenie roszczeń, objętych wyrokiem.

Pozwany ostatecznie uznał powództwo co do zasady i co wysokości, wnosząc konsekwentnie o rozłożenie świadczenia na 6 albo 4 raty i zastosowanie wobec niego art. 102 k.p.c.

Wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie:

I. zasądził od pozwanego Szpitala (...) w W. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w P. kwotę 167.870,83 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 1.475,71 zł od dnia 13.12.2012 r. do dnia zapłaty;

- 1.797,12 zł od dnia 27.12.2012 r. do dnia zapłaty;

- 1.141,56 zł od dnia 15.12.2012 r. do dnia zapłaty;

- 1.051,92 zł od dnia 4.01.2013 r. do dnia zapłaty;
- 341,93 zł od dnia 7.01.2013 r. do dnia zapłaty;
- 158,98 zł od dnia 10.01.2013 r. do dnia zapłaty;
- 8.583,58 zł od dnia 21.12.2012 r. do dnia zapłaty;
- 1.472,04 zł od dnia 27.12.2012 r. do dnia zapłaty;
- 3.013,36 zł od dnia 16.01.2013 r. do dnia zapłaty;
- 546,48 zł od dnia 1.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 622,08 zł od dnia 4.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 524,88 zł od dnia 7.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 497,88 zł od dnia 7.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 496,80 zł od dnia 8.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 2.115,67 zł od dnia 8.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 6.948,01 zł od dnia 21.01.2013 r. do dnia zapłaty;
- 573,96 zł od dnia 10.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 286,98 zł od dnia 13.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 981,72 zł od dnia 15.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 40,18 zł od dnia 15.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 699,84 zł od dnia 16.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 811,08 zł od dnia 1.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 803,52 zł od dnia 21.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 2.044,55 zł od dnia 21.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 745,20 zł od dnia 25.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 3.141,66 zł od dnia 15.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 2.451,77 zł od dnia 7.03.2013 r. do dnia zapłaty;
- 2.140,77 zł od dnia 14.03.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.321,92 zł od dnia 23.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.399,68 zł od dnia 15.03.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.667,52 zł od dnia 15.03.2013 r. do dnia zapłaty;
- 573,96 zł od dnia 15.03.2013 r. do dnia zapłaty;

- 660,96 zł od dnia 2.03.2013 r. do dnia zapłaty;
- 3.097,44 zł od dnia 22.03.2013 r. do dnia zapłaty;
- 3.284, 59 zł od dnia 27.03.2013 r. do dnia zapłaty;
- 437,18 zł od dnia 27.03.2013 r. do dnia zapłaty;
- 3.507,75 zł od dnia 9.03.2013 r. do dnia zapłaty;
- 2.043,14 zł od dnia 29.03.2013 r. do dnia zapłaty;
- 233,28 zł od dnia 6.03.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.490,40 zł od dnia 6.04.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.607,04 zł od dnia 10.04.2013 r. do dnia zapłaty;
- 2.077,75 zł od dnia 13.03.2013 r. do dnia zapłaty;
- 2.133,00 zł od dnia 25.03.2013 r. do dnia zapłaty;
- 357,70 zł od dnia 14.04.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.147,91 zł od dnia 18.04.2013 r. do dnia zapłaty;
- 2.873,32 zł od dnia 20.03.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.490,40 zł od dnia 7.04.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.607,04 zł od dnia 27.04.2013 r. do dnia zapłaty;
- 599,96 zł od dnia 4.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 7.503,04 zł od dnia 15.04.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.652,40 zł od dnia 18.04.2013 r. do dnia zapłaty;
- 2.877,21 zł od dnia 21.04.2013 r. do dnia zapłaty;
- 362,88 zł od dnia 21.04.2013 r. do dnia zapłaty;
- 573,96 zł od dnia 22.04.2013 r. do dnia zapłaty;
- 223,56 zł od dnia 18.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 321,30 zł od dnia 19.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.369,87 zł od dnia 29.04.2013 r. do dnia zapłaty;
- 435,46 zł od dnia 30.04.2013 r. do dnia zapłaty;
- 217,73 zł od dnia 2.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 991,44 zł od dnia 4.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.490,40 zł od dnia 24.05.2013 r. do dnia zapłaty;

- 2.652,44 zł od dnia 4.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 4.169,45 zł od dnia 4.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.147,91 zł od dnia 24.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 194,40 zł od dnia 6.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 288,36 zł od dnia 12.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 2.613,64 zł od dnia 12.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 468,12 zł od dnia 16.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 357,70 zł od dnia 7.06.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.321,92 zł od dnia 20.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 217,73 zł od dnia 20.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 6.631,90 zł od dnia 23.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 954,42 zł od dnia 12.06.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.607,04 zł od dnia 12.02.2013 r. do dnia zapłaty;
- 745,20 zł od dnia 16.06.2013 r. do dnia zapłaty;
- 824,26 zł od dnia 27.05.2013 r. do dnia zapłaty;
- 286,98 zł od dnia 20.06.2013 r. do dnia zapłaty;
- 480,60 zł od dnia 1.06.2013 r. do dnia zapłaty;
- 2.829,60 zł od dnia 21.06.2013 r. do dnia zapłaty;
- 2.189,72 zł od dnia 13.06.2013 r. do dnia zapłaty;
- 595,73 zł od dnia 15.06.2013 r. do dnia zapłaty;
- 9.731,49 zł od dnia 20.06.2013 r. do dnia zapłaty;
- 288,36 zł od dnia 22.06.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.080,00 zł od dnia 12.07.2013 r. do dnia zapłaty;
- 2.407,45 zł od dnia 24.06.2013 r. do dnia zapłaty;
- 660,96 zł od dnia 28.06.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.548,72 zł od dnia 18.07.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.515,52 zł od dnia 1.07.2013 r. do dnia zapłaty;
- 321,41 zł od dnia 26.04.2013 r. do dnia zapłaty;
- 6.875,49 zł od dnia 6.07.2013 r. do dnia zapłaty;

- 2.133,00 zł od dnia 13.07.2013 r. do dnia zapłaty;
- 3.618,22 zł od dnia 13.07.2013 r. do dnia zapłaty;
- 2.463,44 zł od dnia 20.07.2013 r. do dnia zapłaty;
- 3.518,00 zł od dnia 20.07.2013 r. do dnia zapłaty;
- 1.639,22 zł stanowiącą sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 21.10.2013 r. kwoty w wysokości 20.133,83 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 27.01.2014 r. do dnia zapłaty;
- 1.657,56 zł stanowiącą sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 13.01.2014 r. kwoty 11.048,35 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 27.01.2014 r. do dnia zapłaty;
- 694,45 zł stanowiącą sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 31.01.2014 r. kwoty 4.094,23 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 26.05.2014 r. do dnia zapłaty;

II umorzył postępowanie w zakresie cofniętego powództwa tj. kwoty 4.094,23 zł;

III kosztami postępowania obciążył pozwanego Szpital (...) w całości, zasądzając od niego na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w P. kwotę 9.958,00 zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów sądowych oraz kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawą rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego były następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej powód zajmuje się m.in. produkcją materiałów medycznych i środków farmaceutycznych oraz dostarczaniem ich do zakładów opieki zdrowotnej. W latach 2009-2013 powód wskutek wygranych przetargów zawarł z pozwanym 7 umów na dostawę materiałów opatrunkowych i sprzętu jednorazowego użytku. Warunki dostawy zostały określone w ww. umowach. Powód dostarczył zamówiony towar pozwanemu, wystawiając faktury za sprzedany towar. Pomimo zobowiązania do zapłaty za dostarczony towar, zawartego w § 5 każdej z umów, pozwany nie uregulował swoich zobowiązań względem powoda. Łącznie kwota zaległości, wynikająca z niezapłaconych faktur odpowiada kwocie wskazanej w wyroku.

Sąd Okręgowy dokonał powyższych ustaleń w oparciu o dokumenty zaliczone do materiału dowodowego, których autentyczność nie była kwestionowana przez strony.

Opierając swoje rozstrzygnięcie na podstawie art. 535 i 481 k.c. Sąd Okręgowy wskazał, iż pozwany jest dłużnikiem powoda do kwoty zasądzonej w wyroku, co pozwany potwierdził uznając powództwo tak co do zasady, jak i wysokości. W ocenie Sądu pierwszej instancji pozwany w prowadzonej przez siebie działalności powinien być traktowany jak każdy inny przedsiębiorca, zaś zaciągnięte zobowiązania należy spłacać.

Sądu pierwszej instancji uznał, iż nieuzasadnione jest żądanie pozwanego rozłożenia świadczenia na raty w myśl art. 320 k.p.c. W ocenie tego Sądu żaden szczególny wypadek nie zachodzi. Pozwany ma szereg zobowiązań, z których się nie wywiązuje terminowo, natomiast po rozstrzygnięciach sądowych lub komorniczych, spłaca należności. Ma zatem stosowne środki finansowe, a jego obstrukcja – hamowanie spłaty należności, nie może korzystać z ochrony w świetle zasad współżycia społecznego.

Sąd Okręgowy nie znalazł również podstaw do zastosowania w sprawie art. 102 k.p.c., podkreślając, iż fakt, że pozwany jest jednostką publicznej służby zdrowia, nie przesądza sam z siebie o szczególnej pozycji procesowej tego podmiotu. Sąd ten wskazał, iż kontrahenci pozwanego, w tym powód, są zobligowani do dostarczania regularnie swoich towarów, a są nimi w szczególności sprzęty medyczne, chirurgiczne, ortopedyczne, wyroby farmaceutyczne. Kontrahenci pozwanego pełnią więc również doniosłą rolę społeczną, jednakże ewentualne opóźnienia w dostawie towarów obłożone są sankcją wysokich kar umownych za wstrzymanie dostaw. Zdaniem Sądu Okręgowego uwzględnienie

stanowiska strony pozwanej doprowadziłyby do sytuacji, w której kontrahenci pozwanego zmuszeni byłiby do ciągłych dostaw, zaś pozwany tłumacząc się trudną sytuacją w służbie zdrowia, nie płaciłby za nie w terminie. Zaaprobowanie takiego stanu rzeczy mogłoby doprowadzić w konsekwencji do podwyżki cen leków, co odbiłoby się niekorzystnie przede wszystkim na pacjentach. Nadto pozwany podpisując kolejne umowy przetargowe na dostawy leków, czy środków medycznych, doskonale znał swoją sytuację finansową i doskonale wiedział, jakie są jego możliwości płatnicze. Natomiast zaskarżenie nakazu w sytuacji uznania powództwa jedynie generuje dalsze koszty, co oczywiście destruktywnie wpłynie na pozycję szpitala.

W ocenie Sądu pierwszej instancji nie do przyjęcia jest sytuacja, aby minimalizowanie problemów finansowych szpitali, wynikających z niewystarczającego finansowania przez NFZ, odbywało się kosztem wierzycieli prawidłowo wywiązujących się z umów, dostarczając szpitalom leki, niezbędne do ich funkcjonowania, a także niezbędne artykuły medyczne i produkty farmaceutyczne.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo w ostatecznie sprecyzowanym zakresie, o kosztach rozstrzygając na podstawie art. 98 KPC w związku z § 2 ust. 1 i 2 oraz § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. W związku z faktem, iż pozwany częściowo spełnił swoje roszczenie już po wniesieniu pozwu w ocenie Sądu pierwszej instancji – w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. orzeczenie SN z 21-07-1951 r. C 593/51 i postanowienie SN z 06-11-1984 r. IV CZ 196/84) należało go uznać za stronę przegrywającą sprawę w rozumieniu przepisów o kosztach procesu.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego w części, tj. w zakresie punktu pierwszego oraz trzeciego, zaskarżył apelacją pozwany Szpital (...) w W., zarzucając:

1. Naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegające na niedopełnieniu przez Sąd pierwszej instancji obowiązku pełnego, rzetelnego i wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności pominięciu przy ocenie tego materiału istotnych okoliczności faktycznych wskazanych w toku postępowania przez stronę pozwaną, gdzie pozwany podnosi szereg merytorycznych argumentów wskazujących na zasadność złożonego wniosku o określenie wykonania zobowiązania poprzez rozłożenie należności na raty zgodnie z wnioskiem oraz odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami procesu, w sytuacji w której pozwany jako publiczna placówka ochrony zdrowia jest de facto podmiotem i dysponentem środków publicznych wydatkowanych z budżetu państwa, przeznaczonych na leczenie pacjentów, a nie na inne cele;
2. naruszenie prawa procesowego w rozumieniu art. 328 § 2 k.p.c. mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegające na tym, iż Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ograniczył się jedynie do lakonicznego stwierdzenia bez wskazania racjonalnej podstawy merytorycznej, iż w niniejszej sprawie nie ma podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanego o określenie wykonania zobowiązania poprzez rozłożenie należności na raty zgodnie z wnioskiem pozwanego oraz odstąpienie od obciążania placówki pozwanego kosztami procesu, w sytuacji w której złożone do akt niniejszego postępowania dokumenty księgowe jednoznacznie wskazują na zasadność takiego wniosku, a tym samym ewentualna odmowa jego uwzględnienia winna być poprzedzona bardzo szczegółową analizą przyczyn i podstaw takiej decyzji, czego w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sąd I instancji nie uczynił;
3. Naruszenie prawa procesowego w postaci art. 320 k.p.c. poprzez uznanie, iż nie zachodzą uzasadnione okoliczności do rozłożenia zobowiązania na raty, w okolicznościach, w których przesłanki do zastosowania tego przepisu istnieją, a trudna sytuacja pozwanego jako publicznej placówki służby zdrowia uniemożliwia bez uszczerbku dla interesu pacjentów spłatę jednorazowo całą wierzytelności;
4. Naruszenie prawa procesowego w postaci art. 102 k.p.c. oraz art. 98 § 1 k.p.c. mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegające na tym, iż Sąd pierwszej instancji nie uwzględnił wniosku pozwanego o odstąpienie od obciążania

pozwanego kosztami procesu w sytuacji, w której bezsprzecznie zachodzą przesłanki do uwzględnienia powyższego wniosku w niniejszej sprawie;

5. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych przez Sąd pierwszej instancji za podstawę wydanego wyroku, który miał wpływ na treść tego orzeczenia, polegający na przyjęciu, iż brak jest przesłanek szczególnych uzasadniających określenie wykonania zobowiązania poprzez rozłożenie należności na raty zgodnie z wnioskiem pozwanego oraz odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami procesu, podczas gdy okoliczności sprawy nie uzasadniają tego stanowiska.

Wskazując na powyższe apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i określenie wykonania zobowiązania poprzez rozłożenie należności na cztery raty płatne w miesięcznych odstępach czasu bądź na trzy raty płatne co miesiąc, jak również odstąpienie od obciążenia pozwanego kosztami procesu w niniejszej sprawie, względnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji wraz z pozostawieniem temu sądowi kwestii rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Pozwany podniósł ponadto, iż zgodnie z księgami rachunkowymi pozwanego powyższy wniosek apelacji odnosi się do kwoty innej, niż wskazana w zaskarżonym wyroku, gdyż Szpital dokonał płatności na poczet przedmiotowej należności w kwocie 19.522,04 zł, zatem pozwany wnosi o określenie ratalnego harmonogramu spłat w odniesieniu do kwoty 148.348,79 zł. Na dowód powyższego pozwany dołączył do apelacji potwierdzenie płatności.

Apelujący wnosił także o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wnosił o oddalenie apelacji pozwanego i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Pismem z dnia 25 stycznia 2016 (data prezentaty Biura Podawczego) powód cofnął powództwo w zakresie kwoty 19.522,04 zł stanowiącej sumę wpłat dokonanych przez pozwanego w dniach 29 sierpnia 2014 (kwota 16.022,84 zł) i 17 września 2014 r. (kwota 3.499,20 zł). Jednocześnie – w związku z dokonaniem przez pozwanego kolejnej wpłaty w dniu 11 grudnia 2014 r. w kwocie 144.357,56 zł – powód cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie całej należności głównej objętej pozwem z dnia 19 sierpnia 2013 r., tj. kwoty 199.156,01 zł.

Powód podtrzymał żądanie powództwa w ten sposób, że wnosił o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 38.732,66 zł stanowiącej sumę odsetek ustawowych od dokonanych przez pozwanego wpłat, tj.

- kwoty 1.639,22 zł stanowiącej sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 21 października 2013 r. kwoty w wysokości 20.133,83 zł, objętej notą odsetkową nr (...)

- kwoty 1.657,56 zł stanowiącej sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 13 stycznia 2014 r. kwoty 11.048,35 zł, objętej notą odsetkową nr (...);

- kwoty 694,45 zł stanowiącej sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 31 stycznia 2014 r. kwoty 4.094,23 zł, objętej notą odsetkową nr (...);

- kwoty 3512,28 zł stanowiącej sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 29 sierpnia 2014 r. kwoty 16.022,84 zł, objętej notą odsetkową nr (...)

- kwoty 736,21 zł stanowiącej sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 17 września 2014 r. kwoty 3.499,20 zł, objętej notą odsetkową nr (...);

- kwoty 30.492,94 zł stanowiącej sumę odsetek ustawowych od uregulowanej w dniu 11 grudnia 2014 r. kwoty 144.357,56 zł, objętej notą odsetkową nr (...).

Ponadto powód wnosił o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Z uwagi na zmianę stanowiska powoda i cofnięcie powództwa co do kwoty należności głównej (w tym także podnoszonej w apelacji kwoty 19.522,04 zł) oraz zrzeczenie się roszczenia w tej części – wyrok Sądu pierwszej instancji na podstawie art. 386 § 3 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. podlegał uchyleniu w punkcie pierwszym co do zasądzonej kwoty należności głównej, tj. 167.870,83 zł, zaś postępowanie w tym zakresie należało umorzyć. Z uwagi na to, że powód przyznał fakt dalszego częściowego spełnienia zobowiązania, co było objęte zarzutem apelacji, w tej części apelacja podlegała zatem uwzględnieniu.

Pomimo że powód zrzekł się roszczenia co do całej należności głównej dochodzonej pozwem, tj. co do kwoty 199.156,01 zł, Sąd drugiej instancji związany był granicami zaskarżenia, te zaś wyznacza treść rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji, zakres zaskarżenia apelacją oraz treść zarzutów i wniosków apelacyjnych. Wyrok Sądu Okręgowego został zaskarżony jedynie w punkcie I i III, co oznacza, iż rozstrzygnięcie zawarte w punkcie II tego wyroku o umorzeniu postępowania co do kwoty 4.094,23 zł stało się prawomocne i nie podlegało wzruszeniu przez Sąd Apelacyjny.

Ponadto Sąd drugiej instancji mógł uchylić wyrok i umorzyć postępowanie co do należności głównej określonej kwotowo w treści punktu pierwszego, tj. co do kwoty 167.870,83 zł. Zauważyć należy, iż Sąd Okręgowy winien był umorzyć postępowanie także co do kwoty 31.182,18 zł (20.133,83 zł i 11.048,35 zł) wynikającej z pisma powoda z dnia 29.01.2014 r. (k. 336), co do której powód cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia. Ponieważ jednak Sąd pierwszej instancji tego nie uczynił ani odrębnym postanowieniem, ani w treści zaskarżonego wyroku, była to materia, co do której pozostawało jedynie złożenie wniosku o uzupełnienie wyroku. Żadna ze stron takiego wniosku jednak nie złożyła, wobec czego kwestia ta nie podlegała rozpoznaniu przez Sąd drugiej instancji.

W ocenie Sądu Apelacyjnego – wobec sposobu sformułowania żądania powództwa przed Sądem pierwszej instancji w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie – należało zasądzić na rzecz powoda poszczególne kwoty skapitalizowanych odsetek liczonych od dnia opóźnienia w spełnieniu świadczenia do dnia zapłaty wskazanych przez powoda kwot. Żądanie zasądzenia odsetek za opóźnienie mieściło się w pierwotnym i zmodyfikowanym roszczeniu powództwa, nie stanowiło zatem orzekania ponad żądanie, ani nie naruszało zakazu anatocyzmu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego co do zasadniczej części apelacja była bezzasadna. Kwestia rozłożenia świadczenia na raty należy do władzy dyskrecjonalnej Sądu, bowiem możliwość rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty jest fakultatywna. Nie budzi wątpliwości, iż podstawą zastosowania przepisu jest wyłącznie uznanie sądu, że zachodzą szczególnie uzasadnione wypadki. Oznacza to także, iż kontrola instancyjna może prowadzić do zmiany rozstrzygnięcia w tym przedmiocie jedynie wówczas, gdy stanowisko Sądu pierwszej instancji jest w sposób oczywisty i rażący wadliwe. Zasadą jest zasądzanie całości świadczenia i jedynie ważne względy mogą przemawiać za uznaniem, iż zostały spełnione przesłanki do zastosowania przepisu art. 320 k.p.c., tj. rozłożenia należności na raty. Wprawdzie uzasadnienie Sądu pierwszej instancji jest w tym zakresie lakoniczne, jednak w niniejszej sprawie kwestia ta stała się bezprzedmiotowa wobec zapłacenia całości należności głównej przez stronę pozwaną jeszcze przed rozpoznaniem apelacji. Brak jest zatem uzasadnienia do dalszego rozważania prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji w tym zakresie. Czyni to także bezprzedmiotowymi zarzuty naruszenia prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 i art. 328 § 2 k.p.c.

Brak jest także – w ocenie Sądu Apelacyjnego – do uznania za zasadny zarzutu naruszenia art. 102 k.p.c. Pozwany częściowo spełnił świadczenie po wniesieniu powództwa, a więc dal powód do wytoczenia powództwa. Trafne było zatem uznanie pozwanego za stronę przegrywającą spór i zasądzenie od niego kosztów procesu na rzecz powoda. Możliwość choćby częściowego zaspokojenia roszczeń powoda dowodzi, iż sytuacja finansowa pozwanego nie jest na tyle dramatyczna, aby uzasadniała zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c. ponadto zachowanie pozwanego w niniejszym postępowaniu, polegające na zaskarżeniu nakazu zapłaty jedynie z uwagi na chęć uzyskania możliwości spełnienia świadczenia w ratach, wywołało dalsze koszty pogarszające sytuację szpitala. Taki sposób procedowania nie może uzyskać aprobaty i prowadzić do uzyskania uprzywilejowania w postaci nieobciążania pozwanego kosztami

postępowania. Dlatego też – zdaniem Sądu drugiej instancji – trafne było nie uwzględnienie przez Sąd Okręgowy wniosku pozwanego w tym zakresie i nie zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c.

Zgodnie z powszechnie przyjętym w orzecznictwie poglądem spełnienie przez dłużnika świadczenia po wystąpieniu przez wierzyciela z powództwem traktowane jest jako przegranie sprawy. Mimo więc cofnięcia pozwu co do kwoty należności głównej i zrzeczeniu się roszczenia w tym zakresie jako stronę przegrywającą spór również w instancji odwoławczej należało uznać pozwanego. Z tych samych przyczyn co w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji należało również uznać brak podstaw do zastosowania przepisu art. 102 k.p.c. w postępowaniu apelacyjnym.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 i 3 k.p.c. oraz art. 385 k.p.c. oddalił obie apelacje k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku, o kosztach procesu rozstrzygając w myśl art. 98 § 1 i 3 k.p.c.